

KAUPAN TURVALLISUUSTAVOITTEET

SUOMEN KAUPAN LIITTO

KAUPAN TURVALLISUUSTAVOITTEET

Kaupan turvallisuustoiminnan tavoitteena on henkilökunnan, asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden henkisen ja fyysisen terveyden sekä omaisuuden suojaaminen liiketoiminnan jatkuvuuden ja kannattavuuden varmistamiseksi.

Turvallisuustoimilla parannetaan kaupan tuottavuutta, tuetaan sen kilpailukykyä ennalta ehkäisemällä turvallisuusriskejä ja parantamalla valmiuksia toimia erilaisissa onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteissa.

Käytännön turvallisuustyö on ennalta ehkäisevää toimintaa, jolla turvataan kaupan toiminnan jatkuvuus, suojataan yrityksen henkilöstöä, omaisuutta, tietoja, ympäristöä ja mainetta onnettomuuksilta, vahingoilta sekä rikolliselta toiminnalta.

Turvallisuustoiminnassa onnistuminen edellyttää kaupan omaehtoisen varautumisen lisäksi viranomaisten vakavaa suhtautumista rikoksiin ja häiriöihin. Korkea kiinnijäämisriski ja rikosten selvitystaso ovat tämän kannalta ensiarvoisen tärkeitä.

Kaupan toimintaympäristö ja siihen kohdistuva rikollisuus

Kaupan tehtävänä on välittää kuluttajalle hänen haluamiaan tavaroita ja palveluita.

Vähittäiskaupan asiakaspalvelu perustuu suurelta osin itsepalvelulle rahastuksen tapahtuessa joko myymälästä poistumisen yhteydessä kassoilla taikka, kuten erityisesti tavarataloissa, osastokohtaisilla kassoilla. Toiminnalle ominainen avoimuus ja luottamuksellisuus on samalla kaupalle riskitekijä.

Kaupan rikoshävikki on suuri ja myymälöihin kohdistuu jatkuvasti kasvava osuus kaikista omaisuusrikkoksista. Rikokset aiheuttavat kaupalle menetyksiä, jotka lopulta asi-

akkaat joutuvat maksamaan hintojen nousuna.

Kauppaan ja sen toimintaan kohdistuu ulkoisen rikollisuuden lisäksi myös sidosryhmistä ja henkilökunnasta aiheutuvia riskejä. Näitä ovat erilaiset petokset, kavallukset, tietovuodot ja varkaudet.

Syrjäytyminen lisää yritysten mahdollisuutta joutua perinteisten rikosten, kuten varkauksien, murtojen, ryöstöjen ja ilkivallan kohteeksi. Samoin kasvava huumeongelma, huumeiden rahoittamistarve sekä aktivismin lieveilmiöt lisäävät kaupan riskejä.

Rikollisuuden lisääntyminen, uhkailu ja väkivalta on aiheuttanut turvattomuuden tunteen kasvamista sekä kaupan oman henkilökunnan että asiakkaiden keskuudessa.

Informaatio- ja kommunikatioteknologian kehitys vaatii varautumista myös ammattimaiseen ja uuden tyyppiseen tietoverkkorikollisuuteen, joka toteutuessaan voisi vaikuttaa haitallisesti asiakkaiden luottamukseen kauppaa kohtaan.

Keskeisiä kehittämishankkeita kaupan turvallisuustoiminnan parantamiseksi

Kauppa parantaa turvallisuutta teknisin ratkaisuin, koulutuksella sekä tiedottamisella

Kauppa käyttää turvallisuuteen merkittävästi taloudellisia resursseja. Nämä kohdistuvat turvatekniikkaan liittyviin investointeihin ja yleis-

siin turvallisuuden käyttömenoihin. Resurssien käytön tehostamiseksi tehdään jatkuvaa yhteistyötä viranomaisten ja sidosryhmien kanssa.

Kauppa tekee keskinäistä yhteistyötä ja hakee alan muiden toimijoiden kanssa tehokkaita ja kan-

santaloudellisesti edullisia yhteisiä ratkaisuja yrityskohtaisen kehitystyön lisäksi.

Kauppa toimii sidosryhmien kanssa kaupan turvallisuutta koskevan teknisen ja toiminnallisen laadun kohottamiseksi.

”Kauppa pitää tärkeänä, että erityistä huomiota kiinnitetään rikosten ennaltaehkäisyyn tähtäävien yhteistyömuotojen kehittämiseen.”

Kauppa järjestää yhteisesti ja yritystasolla turvallisuuskoulutusta. Tässä toiminnassa on mukana lukuisia yhteistyökumppaneita.

Suomen Kaupan Liitto koordinoi ja hallinnoi liikkeen turvallisuusmerkintä -järjestelmää, jonka tarkoituksena on varmistaa asiakkaiden ja työntekijöiden sekä omaisuuden suojaa. Kauppa toteuttaa kansallisessa yritysturvallisuusstrategiassa asetetun tavoitteen nostaa turvallisuusmerkittyjen liikkeiden määrää 30 prosenttia vuoden 2005 tasosta vuoteen 2010 mennessä. Myös turvallisuusmerkinnän myöntämiskriteerit tarkistetaan ja tarvittaessa saatetaan ajan tasalle.

Yhteiskunnan voimavarojen käytön tehostamiseksi kauppa toimii yhteistyössä viranomaisten kanssa yhteiskunnan yleisten ja kaupan turvallisuustavoitteiden yhdistämiseksi

Kauppaan kohdistuva rikollisuus koskee koko yhteiskuntaa. Tehokas rikollisuuden torjuminen edellyttää viranomaisten ja kaupan eri osapuolien hyvää valtakunnallista ja paikallista yhteistyötä.

Kauppa huolehtii siitä, että siihen kohdistuvan rikollisuuden taloudellinen ja yhteiskunnallinen merkitys on viranomaisten ja poliittisten päättäjien tiedossa. Kauppa edistää yritysten aktiivisuutta ilmoittamalla rikoksista poliisille, jotta saadaan luotettava ja kattava kuva rikollisuudesta ja sen ilmiöistä. Vi-

ranomaisten on kehitettävä tiedonkeruu- ja tilastointijärjestelmiä vastaamaan kaupan tarpeita mm. siten, että rikokset voidaan erottaa rikoslajeittain.

Myymlävarkauksien ja näpistysten vähentämiseksi laaditaan toimintaohjelma niiden ennaltaehkäisemiseksi yhteistyössä viranomaisten kanssa.

Kaupalla tulee myös olla oikeus saada oikeus- ja poliisihallinnon tukea kaupan elinkeinotoiminnan harjoittamisen turvaamiseksi. Tätä tukea kauppa on oikeutettu saamaan kauppaan kohdistuvan rikollisuuden tutkimisessa ja syyllisten saattamisessa rikosoikeudellisiin seuraamuksiin ja siviilioikeudellisiin korvauksiin teoistaan.

Rangaistusten ennaltaehkäisevän vaikutuksen lisääminen

Kauppa pitää tärkeänä, että erityistä huomiota kiinnitetään rikosten ennaltaehkäisyyn tähtäävien yhteistyömuotojen kehittämiseen. Tehokkain ja yhteiskunnallisesti helpoimmalla keinolla on vaikuttaa kouluikäiseen nuorisoon valtakunnallisella koulujen, kuntien, poliisin ja kaupan välisellä yhteistyöllä.

Viranomaisten on lisättävä kauppaan kohdistuvan rikosten seuraamusten ennaltaehkäisevyyttä laskemalla ja yhtenäistämällä myymälävarkauden määritelmän taloudellista alarajaa. Näin saadaan nyt pelkästään näpistyksinä kirjatut rikokset myymälävarkauksina tuomioistuinkäsittelyn ja siihen liittyvi-

en muiden kuten rikosten uusintaa koskevien seuraamusten piiriin.

Rikoskierteen katkaiseminen

Kauppa pitää tärkeänä nykyistä tehokkaampaa rikoskierteen varhaista katkaisemista.

Erilaisten vaihtoehtoisten rangaistusmuotojen kehittäminen ja niiden tehokas toteuttaminen vaatii vastuunkantoa kaikilta osapuolilta. Yhtenä tärkeänä osa-alueena kaupan turvallisuustyössä on paikallisten nuorisoriikollisuuden ehkäisemisprojektien tukeminen myymälävarkauksien seuraamus -menettelyä kehittämällä.

Parannetaan henkilöturvallisuutta ennaltaehkäisemällä henkilöstöön kohdistuvia uhkia

Kauppa laatii yhteisiä toimintamalleja ja ohjeita turvallisen työympäristön ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Kansallinen yhteistyöryhmä yritystoiminnan turvallisuuden parantamiseksi

Kauppa osallistuu elinkeinoelämän ja viranomaisten välisen kansallisen tason yhteistyöryhmän työhön. Tavoitteena on pysyvä ja säännöllinen elinkeinoelämän ja viranomaisten välinen strategisen tason yhteistyö yritystoiminnan turvallisuuden parantamiseksi sekä kehittää sitä edelleen Euroopan unionissa tehtävien linjausten mukaisesti.

Eteläranta 10
PL 340
00131 Helsinki
www.suomenkauppa.fi

SK 01/2007